

Sygn. akt I C 940/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Lucyna Szeredy

po rozpoznaniu 3 kwietnia 2019 r. w J.

sprawy z powództwa P. (...)z siedzibą we W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 940/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z 03.04.2019 r.

W pozwie wniesionym w dniu 30.08.2018 r. powód P. (...)z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. B. kwoty 1.944,48 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie, powód wskazał, że na mocy umowy przelewu wierzytelności z 11.01.2018 r. zawartej z (...) Sp. z o.o. nabył przysługującą wobec pozwanego wierzytelność pieniężną, wynikającą z umowy pożyczki o nr (...) z dnia 28.01.2016 r. Powód nie wskazał ani osoby pożyczkodawcy, ani kwoty pożyczki. W dalszych twierdzeniach pozwu wywodził, że zadłużenie wynikające z tej umowy nie zostało przez pozwanego uregulowane, pomimo wezwania do zapłaty i zawiadomienia o zmianie osoby wierzyciela. Na dochodzoną sumę składa się 1.600 zł tytułem należności głównej i tytułem skapitalizowanych odsetek kwota 344,48 zł.

Pozwany, będąc prawidłowo zawiadomionym o terminie rozprawy, nie stawił się na nią, ani nie złożył odpowiedzi na pozew.

W tych warunkach, stosownie do treści art. 339 § 1 k.p.c., Sąd zobligowany był do wydania w przedmiotowej sprawie wyroku zaocznego. Przytoczone w pozwie twierdzenia budziły jednak poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego, co ograniczyło się w zasadzie do dopuszczenia dowodu z dokumentów złożonych i zawnioskowanych przez stronę powodową.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Powód P. (...)z siedzibą we W. zawarł w 11.01.2018 r. z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji. W ramach tej umowy strony przewidziały, że cedent przenosi na nabywcę m.in. wierzytelności pieniężne wynikające z umów pożyczek gotówkowych, zawartych pomiędzy dłużnikami a spółką (...) Sp. z o.o. lub pomiędzy dłużnikami a spółką (...) sp.

z o. o. które to wierzytelności zostały nabyte przez zbywcę - (...) Sp. z o.o. Wykaz przelanych wierzytelności stanowi załącznik nr 3 do umowy (dowód: kserokopia wyciągu z umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji – k. 18 - 22).

W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji pomiędzy tymi samymi stronami, datowanej na dzień 11 stycznia 2018 r. figuruje wierzytelność wobec pozwanego na kwotę należności głównej 1.600 zł, odsetki – 273,90 zł i koszty - 2 zł. Przedstawiony wyciąg stanowi wydruk komputerowy w formie fragmentu tabeli, parafowany przez występującego w sprawie pełnomocnika. (dowód: kserokopia wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) sp. z o. o. a Prokura (...) z 11.01.2018 r. – k. 17).

Z kolei, w wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej, wystawionym przez powoda w dniu 30.08.2018 r. ujęta jest wierzytelność wobec pozwanego w kwocie 1.944,48 zł, a w tym należność główna 1.600 zł i odsetki 344,48. Treść wyciągu naprowadza, że podstawą nabycia przedmiotowej wierzytelności jest umowa z 11.01.2018 r. natomiast sama wierzytelność wynika z ramowej umowy pożyczki nr (...) - bez wskazania osoby pożyczkodawcy (dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) (...) k. 15).

Powyzszy stan faktyczny sprawy Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o przedłożone dokumenty oraz potwierdzone z za zgodność - ich kserokopie. Ich autentyczność nie była kwestionowana przez strony i jednocześnie nie budziła też wątpliwości Sądu, przy czym przedłożony w sprawie wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu, w myśl art. 194 ust. 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych, Sąd ocenił jako dowód prywatny (art. 245 k.p.c.), potwierdzający, że osoba, która go podpisała, złożyła zawarte w nim oświadczenie. W świetle przytoczonych w pozwie okoliczności przydatność dowodowa ww. dokumentów jawi się jednak jako niedostateczna dla uwzględnienia żądania powoda. Przyjęte wyżej ustalenia stanu faktycznego wykazują bowiem rozbieżność z twierdzeniami powoda, budząc uzasadnione wątpliwości Sądu, co z kolei obliguje Sąd do przeanalizowania materiału dowodowego zebranego w sprawie.

Podkreślenia wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać źródło zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, a obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24.10.1996 r., III KKN 6/96, OSNC 1997/3/29).

Powód wywodząc roszczenie o zapłatę kwoty 1.944,48 zł w zakresie jego podstawy faktycznej, powinien zatem wykazać zarówno fakt istnienia wymagalnego zobowiązania wynikającego z opisanej w pozwie pożyczki, jak też – nie będąc kontrahentem pozwanego (pożyczkodawcą) – skuteczne wstąpienie w prawa pierwotnego wierzyciela, a zatem własną legitymację w sprawie.

Tymczasem, powód na okoliczność istnienia i wysokości zobowiązania pierwotnego (umowy pożyczki) nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów. Trzeba podkreślić, że żadne z przedstawionych dokumentów nie wskazują, aby między pozwanym a poprzednikiem prawnym powoda ((...) sp. z o.o.) doszło do zawarcia jakiegokolwiek umowy pożyczki, w szczególności, że pozwany złożył w tym przedmiocie jakiegokolwiek oświadczenie woli, jak też, że powoływana umowa została przez pożyczkodawcę wykonana i wreszcie, że istnieje ciąg zdarzeń prawnych skutkujących nabyciem przez powoda wierzytelności, na którą w niniejszym procesie powołuje się.

Z twierdzeń pozwu wynika bowiem, że kontrahent powoda (...) sp. z o.o. nie był wierzycielem pierwotnym pozwanego, stąd dla skuteczności żądania pozwu należało wykazać, że między pożyczkodawcą a (...) sp. z o.o. doszło do przeniesienia ww. wierzytelności.

Powód w tym zakresie powołuje się jedynie na przelew wierzytelności z 11.01.2018 r. przy czym zauważyć wypada, że stanowiący integralną część umowy wykaz wierzytelności jako załącznik nr 3, bądź jego wyciąg w zakresie odnoszącym się do osoby dłużnika, nie został przedstawiony w poczet materiału dowodowego, natomiast wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy (k. 17) nie zawiera podpisów stron umowy, ani nie został uwierzytelniony przez występującego w sprawie pełnomocnika, zgodnie z wymogami art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych. Sama umowa sprzedaży wierzytelności stanowi dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. Dokument taki jest dowodem tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Stanowi zatem dowód wyłącznie tego, że pomiędzy firmą (...) sp. z o.o. a powodem została zawarta umowa przelewu bliżej nie określonych wierzytelności. Dokument ten nie może zastąpić dowodu na okoliczność, że powodowi przysługuje jakakolwiek wierzytelność w stosunku do pozwanego, a w szczególności wierzytelność skonkretyzowana w pozwie co do wysokości i terminów wymagalności.

Należy podkreślić, że skuteczne wywodzenie uprawnień z faktu nabycia wierzytelności na podstawie umowy cesji wymaga udowodnienia bez wątpliwości, że doszło do przelewu konkretnej wierzytelności. Wierzytelność, co do której nabywca rości sobie pretensje wobec dłużnika, musi być nadto w sposób dostateczny oznaczona i udowodnione musi być przejście tejże wierzytelności na stronę powodową. Strona powodowa nie przedkładając umowy o identyfikatorze klienta (...) uniemożliwiła zweryfikowanie okoliczności, czy niniejsza umowa w ogóle została zawarta.

Nie stanowi - zdaniem Sądu - dowodu istnienia dochodzonej wierzytelności, ani jej wysokości, automatycznie wygenerowany wyciąg

z załącznika do umowy cesji, ani też oświadczenie zawarte w wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej. Dowód

w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych jest dokumentem prywatnym powodowego funduszu, który – zgodnie z art. 245 k.p.c. – stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Obowiązujący przepis art. 194 ust. 2 ustawy z 27.05.2004 roku o funduszach inwestycyjnych (tekst jednolity Dz.U.2014.157) wprost pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Nie kwestionując faktu, że wyciąg funduszu - co do zasady - może stanowić podstawę ustaleń faktycznych

i wyrokowania w sprawie, należało mieć na względzie, że jego materialna moc zależy jednak od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15.09.2011 r., II CSK 712/10, Lex 1129100).

Z uwagi na nieprzedłożenie umowy pożyczki, z której powód wywodzi swoje roszczenie, ani strona, ani Sąd nie ma możliwości weryfikacji kwoty ujętej przez powoda w wyciągu.

Należy w tym miejscu wskazać, że sama bezczynność pozwanego w toku procesu nie mogła oznaczać uwzględnienia powództwa. Wyrok zaoczny stwarza zagrożenie dla tzw. zasady prawdy materialnej, dlatego też przy jego wydawaniu należy zachować szczególną ostrożność. Niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, sąd ma obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (por. wyrok SN z 20.10.1998 r., I CKU 85/98, Lex nr 1216211).

Powyższe oznacza, że Sąd może, a nie musi uznać okoliczności przytoczonych przez powoda za prawdziwe, a z kolei przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych, nie zwalnia sądu od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądanie pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza przepisów prawa. Ponadto, niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej, Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy

powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 07.06.1972 r., III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z 02.04.1973, III CRN 59/73).

W zaistniałych okolicznościach, na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.